

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Miljøvern avdelingen

Inspeksjon ved Nordre Follo renseanlegg

Virksomhetens adresse:	Nordre Follo renseanlegg IKS, Høyungsetta 19, 1407 Vinterbro	Tlf. nr.	
		Org. nr	971 521 570
Inspeksjonsdato:	05.06.2008	Tillatelse nr.:	-
Forrige kontroll:	-		-
Til stede fra virksomheten:	Driftssjef Bjørn Buller og arbeidsleder Steinar Iversen	Utslippstillatelse av:	29.11.96 -
Lokalisering av renseanlegg:	Høyungsetta 19, 1407 Vinterbro.	Endring av:	
		Rapport nr:	2008.046.1.MVAOA
		Arkivkode:	461.2
		Saksnr., brev:	2008/12267
Fylkesmannens inspektører:	Senioringeniør Jens Hertzberg og overingeniør Lotte Oddaker	Bransjenr. (NACE):	90.010 2
		Risikoklasse:	

Hensikt:

Forhåndsvarslet inspeksjon med spesiell vekt på rensekrav til anlegget, registrering av overløpsdrift, drift av renseanlegg, utslippskontroll og internkontroll (risikovurdering og avviksbehandling).

Inspeksjonen var et ledd i en landsdekkende kontrollaksjon. Målene for aksjonen var:

- Kartlegging av status for gjennomføring av nye krav
- Bidra til gjennomføring av nye krav innen fastsatt frist
- Medvirke til bedre datakvalitet i avløpsrapporteringen

Hovedkonklusjon:

Under inspeksjonen ble det påvist 2 avvik. Det er også gitt 1 anmerkning.

Utarbeidet dato:

Godkjent dato: 27. juni 2008

Sign.:

Sign.:

Inspektør: Lotte Oddaker

Jens Hertzberg for Are Hedén (seksjonsleder)

1. Innledning

Inspeksjoner gjennomføres i hovedsak for å verifisere at gjeldende krav med hensyn til ivaretagelse av ytre miljø overholdes. Inspeksjonen fokuserer på overholdelse av krav og rapporten beskriver eventuelle avvik og anmerkninger som ble avdekket under kontrollen. Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner på et avvik og en anmerkning er som følger:

AVVIK defineres som overtredelse av vilkår gitt i utslippstillatelsen eller gjeldende lover og forskrifter, eller på bedriftens egne prosedyrer og instruksjoner som har relevans for å ivareta det ytre miljø.

ANMERKNING er et forhold som ikke omfattes av definisjonen for avvik, men som Fylkesmannen mener det er riktig å påpeke for å ivareta og forbedre det ytre miljø.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for kontrollen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven).
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften).
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
- Utslippstillatelse av 29.11.1996.

3. Omfang

Følgende områder ble dekket under inspeksjonene:

- Status for internkontroll (risikokartlegging, avviksbehandling, ledelsens gjennomgang)
- Beregning av utslippet (tettbebyggelsens) størrelse
- Rutiner for vurdering av *vesentlige endringer* av renseanlegget
- Renseanleggets kapasitet
- Dokumentasjon av overløpenes lokalitet og utforming
- Registrering og beregning av overløpsdrift på nettet
- Styrende driftsparametere ved renseanlegg – dokumentasjon og bruk
- Overvåkings- og alarmutstyr
- Rutiner for kontroll og vedlikehold av styringskomponenter
- Rutiner for planlegging og gjennomføring av utslippskontrollen
- Rutiner for oppfølging og vurdering av resultater fra utslippskontrollen

4. Organisatoriske forhold. Forholdet til forurensningslovgivingen for Nordre Follo renseanlegg.

Virksomheten er et interkommunalt selskap eiet av kommunene Oppegård, Ski og Ås. Selskapets styre består av til sammen fire politikere fra eierkommunene og en ansattrepresentant. I organisasjonsnivå over styret er et representantskap som består av ordførerne fra de tre kommunene.

Nordre Follo renseanlegg IKS har ansvaret for renseanlegget, pumper og overløp ved ledningssammenslutning ved renseanlegget, påslipp av septikk ved renseanlegget, budsjettstyring, og etablering og utvikling av internkontroll for renseanlegget. Kommunene har hver for seg ansvar for avløpsnett med overløp og pumper, og påslipp i sine kommuner.

Det eksisterer en selskapsavtale mellom renseanlegget og eierkommunene fra 2003, avtalen oppgir i hovedsak renseanleggets ansvar og oppgaver, ikke kommunenes. Det er ikke satt noen dato for revisjon av avtalen.

Virksomheten har driftsassistanse fra Aquateam. Utslippsstørrelsen for Nordre Follo renseanlegg er av driftsassistansen beregnet iht. NS9426 (ut fra BOF₅ i 2007) å utgjøre ca 52.800 personekvivalenter. Utslippet skjer til sjø. Fylkesmannen er derfor tilsyns- og konsesjonsmyndighet jfr. forurensningsforskriften §§ 14-1 og 14-3.

Resipienten (Bunnefjorden) faller innenfor kategori "følsomt område", jfr. pkt. 1.1A i vedlegg I til forurensningsforskriften kap. 11. Renseanlegget skal dermed redusere avløpsvannets innhold av:

- fosfor med 90 %,
- tot-N med 70 %,
- biokjemisk oksygenforbruk (BOF₅) med minst 70 % (eller ned til minimum 25 mg O₂/L)
- KOF_{Cr} med 75 % (eller ned til minimum 125 mgO₂/L).

Det vises her til forurensningsforskriften §§ 14-2 og 14-6 og vedlegg II til kap. 11.

For øvrig er krav satt i utslippstillatelsen av 29.11.96 i den grad de er strengere enn forskriften fortsatt gjeldende.

5. Avvik

Følgende avvik ble avdekket under inspeksjonen:

Avvik 1: Det er vesentlige mangler i risikovurderingen for Nordre Follo renseanlegg.

Avvik fra: HMS-internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, punkt 6.

Grunnlag for avviket:

- Det mangler en dokumentert risikovurdering for ytre miljø ved avløpsanlegget**

Kommentar:

Virksomheten har gjennomført risikovurderinger for renseanlegget innen områder som arbeidssikkerhet og brannberedskap, men ikke "ytre miljø".

Renseanlegget plikter å etablere, utøve og videreutvikle internkontroll også for ytre miljø på lik linje med ansattes helse og arbeidsmiljø, sikkerhet og beredskap. Internkontrollen må baseres på grunnleggende og fortløpende risikovurderinger. Ut fra risikovurderinger skal aktuelle forebyggende og korrigerende tiltak identifiseres. Tiltak skal settes opp i en handlingsplan i rekkefølge prioritert etter risiko. Handlingsplanen må oppgi ansvar for gjennomføring og frister for gjennomføring. Status for handlingsplanen skal gjennomgås med jevne mellomrom.

En oppdatert beredskapsplan basert på en slik forutgående risikovurdering skal forebygge akutte utslipp og redusere risikoen for uønskede hendelser. Beredskapsplan basert på en risikovurdering mht. ytre miljø er også tatt inn som krav i gjeldende tillatelse.

Aktuell skriftlig tilbakemelding:

En fullstendig risikovurdering for ytre miljø med tilhørende handlingsplan må fremlegges senest innen frist satt i rapportens oversendelsesbrev.

Avvik 2: Utslippskontrollen har mangler

Avvik fra forurensningsforskriften § 14-12, HMS-internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, punkt 7

Grunnlag for avviket:

- Fremdrift for akkrediteringsprosessen er ikke tilfredsstillende (vedtak mangler)
- Antall prøveuttak er ikke i samsvar med kravene
- Ikke alle pålagte analyseparametere blir utført (organiske miljøgifter)**
- Det er ikke tilrettelagt for vannmengdemåling (målerenne / overløp ikke etablert)
- Vannmengdemåling blir ikke utført ved anlegget
- Vannprøver blir ikke tatt ved representativ, mengdeproporsjonal prøvetaking
- Oppbevaring av prøver er ikke kvalitetssikret
- Vannanalyser blir ikke utført etter anerkjente standarder

Kommentar:

Utslippstørrelsen i gjeldende utslippstillatelse for Nordre Follo renseanlegg fra 1996 er angitt som 40.000 pe. For 2007 beregnet driftsassistansen i forbindelse med rapportering til KOSTRA at Nordre Follo renseanlegg iht. NS9426 (basert på BOF₅ i 2007) var belastet med ca 52.800 personekvivalenter.

Gjeldende forskriftskrav er at det for avløpsanlegg over 50.000 pe skal analyseres på organiske miljøgifter i utslippet. Dette er ikke inkludert i gjeldende prøvetakingsprogram.

Aktuell skriftlig tilbakemelding:

Virksomheten må snarest starte prøvetakning for og analyser på organiske miljøgifter i henhold til forurensningsforskriften § 14-12 og tabell 2.1.2 i vedlegg 2 til forurensningsforskriften kap. 11. Revidert prøvetakingsprogram må fremlegges innen tilbakemeldingsfrist satt i oversendelsesbrevet.

6. Anmerkninger

Følgende forhold ble avdekket under inspeksjonen:

Anmerkning 1: Renseanlegget balanserer i dag på grensen kapasitetsmessig når det gjelder rensing av total-nitrogen og kapasiteten for slambehandlingstrinnet.

I perioder med mye nedbør og under snøsmelting går avløpsvann urensset i overløp.

Kommunale tiltak for å redusere fremmedvannsmengder inn på det kommunale avløpsnett er nødvendig for å hindre at avløpsvann går urensset i overløp og at Nordre Follo renseanlegg kan opprettholde kravet til rensing av nitrogen.

Et incitament til å få kommunene til å jobbe aktivt med å redusere innlekking av fremmedvann kan være å etablere en avtale om å betale for påslipp etter målte avløpsmengder fra eierkommunene framfor kun betaling etter antall husstander tilknyttet.

7. Andre forhold / observasjoner

Akkreditering av prøvetaking:

Virksomheten brakt inn Aquateam AS til å kvalitetssikre måle- og prøvetakingsutstyr, og veilede og kurse driftspersonell i prøvetaking.

Prøveuttak skjer vannmengdeproporsjonalt. Døgnblandprøver oppbevares kjølt og 14-dagersblandprøver oppbevares fryst. Prøver sendes kjølt.

Avviksregistrering og -oppfølging:

Virksomheten har etablert et skriftlig avvikssystem. Avvik er definert som alle typer uønskete mangler og feil.

Avviksskjema er tilgjengelig på anlegget. Driftsoperatør som oppdager avvik melder hva, når, hvor og hvorfor og strakstiltak gjennom skjema til formann. Formann vurderer behov videre oppfølging. Tiltak settes opp på liste i prioritert rekkefølge og kvitteres ut fortløpende. Dersom gjennomføring av tiltak ikke kan iverksettes av rensenanlegget alene, bringer daglig leder avviket inn til styret.

Driftsvariasjoner og alarmer fra overvåkningssystem loggføres. Loggen gjennomgås med jevne mellomrom for å oppdage uønskete tendenser og gjentakende feil.

Analyseresultater og driftsparametere føres fortløpende inn i excel-ark slik at virksomheten til en hver tid kan vurdere for eksempel renseseffekt og overholdelse av renskrav.

Avvik gjennom et driftsår sammenstilles på liste som gjennomgås av ledelsen, og avvik er også tema i årsberetning som gis styret og representantskapet.